

KAS JĀZINA PAR BĒRNU APRŪPI, PĀRCEĻOTIES UZ APVIENOTO KARALISTI

Pirms izceļošanas jānodrošina, lai:

- bērnam un vecākiem ir derīgi personu apliecinoši dokumenti;
- pārceļoties uz ilgāku laiku, ir parakstīts darba līgums, noteikta dzīvesvieta;
- bērnam jau iepriekš ir atrasta piemērota izglītības iestāde;
- ir apzināta veselības aprūpes iestāde, kurā var vērsties saistībā ar bērna veselību;
- ģimenē ir apzināts radu, draugu vai paziņu loks, kas var sniegt atbalstu, ja tas nepieciešams.

Ierodoties Apvienotajā Karalistē, vecākiem jābūt gataviem:

- noteikt par prioritāti bērna vajadzības;
- nodrošināt bērna veselības un attīstības vajadzības;
- nodrošināt noteiktu dienas ritmu, ieradumus un stabilu aprūpi;
- atzīt jebkuru problēmu bērna audzināšanā un sadarboties ar iestādēm, kas nodrošina valsts atbalstu.

JĀŅEM VĒRĀ!

Bērnu atstāšana bez uzraudzības

Apvienotajā Karalistē tikai no 12 gadu vecuma bērnu varētu uz kādu brīdi atstāt bez pieaugušo uzraudzības, taču nekādā ziņā nav pieļaujams bērnu, kas jaunāks par 16 gadiem, atstāt vienu pa nakti.

Piemērs

Tēvs, kurš atstāja divgadīgo meitu vienu mašīnā, kamēr iegāja aptiekā uz 10 minūtēm, tika arestēts un sodīts par apzinātu bērna pakļaušanu būtiskam riskam.

Alkohola vai citu apreibinošu vielu lietošana nav savienojama ar bērna pieskatīšanu, jo tā bērns tiek pakļauts nopietnam riskam.

Piemērs

Kāda veikala vadītājs izsauca policiju, jo viņam radās bažas par kādas mātes, kura bija acīmredzamā reibuma stāvoklī, divgadīgo bērnu, kas bija kopā ar māti veikalā. Māte tika arestēta, un viņai tika piespriests naudas sods.

 Ja policija konstatē, ka bērns bijis atstāts viens veidā, kas varēja radīt ciešanas vai kaitējumu veselībai, vecākiem par to iestājas kriminālatbildība.

Piemērs

Māte atstāja mājās savu 14 gadus veco dēlu, liekot viņam pieskatīt trīs gadus veco jaunāko brāli, kamēr pati uz 30 minūtēm devās uz veikalu iepirkties. Lai gan šajā laikā bērniem nekas slikts nenotika, māte saņēma policijas brīdinājumu par nežēlību pret bērniem.

Bērna disciplinēšana

Apvienotajā Karalistē ir aizliegta bērnu fiziska sodīšana un nav pieņemamas bērnu pašcieņu pazemojošas audzināšanas metodes.

Vecākiem ir ieteicams izmantot citas bērna savaldīšanas metodes:

- konkrētu noteikumu formulēšana un stingrs aizrādījums to pārkāpšanas gadījumos,
- bērna sūtīšana nomierināties uz viņa istabu vai uz stopkrēsliņu (ilgums atkarīgs no bērna vecuma – viena minūte par katru bērna gadu),
- bērna ierobežošana, neļaujot darīt kaut ko, kas viņam patīk (piemēram, skatīties televīziju),
- bērna sodīšana, piemēram, neļaujot doties ikdienas izklaidēs ārā,
- bērna kabatas naudas samazināšana.

Plašāka informācija par bērna attīstības posmiem un pozitīvās disciplinēšanas metodēm pieejama http://www.bti.gov.lv/lat/metodiska_palidziba/pozitivas_disciplinesanas_metodes/

Bērna pasargāšana

Vecāku dzīvesvietai jābūt pielāgotai mazu bērnu drošībai – jāierīko kāpņu vārtiņi, logi ar slēdzenēm, dūmu signalizācija, kontaktligzdas jānosedz ar vāciņiem, kamīnam ir jāuzstāda drošības režģis, indīgas vielas jānovieto bērniem nepieejamā vietā, automašīnās jālieto auto sēdekļi. Bērns jāsaģē arī emocionāli.

Bērna izglītošana

Apvienotajā Karalistē bērniem ir jāsāk apmeklēt skolu no četrus gadu vecuma. Līdz 12 gadu vecumam bērns ir jāpavada uz skolu un jāsaģē pēc skolas.

Ko darīt, ja esat nonākuši sociālā dienesta redzeslokā

Var būt vairāki iemesli, kuru dēļ ģimene var nonākt sociālā dienesta redzeslokā, piemēram:

- kaimiņu ziņojumi par novārtā pamestiem bērniem;
- ārstniecības personu bažas par bērna traumu izcelsmi vai nepietiekamu bērna aprūpi;
- izglītības iestādes ziņojums, ja bērnam ir uzvedības vai citas problēmas skolā, kurām cēlonis varētu būt ģimenē, u. c.

Šādās situācijās ir svarīgi sadarboties ar sociālo dienestu pārstāvjiem!

Jāatceras, ka uzbrukums nav labākā aizsardzības forma – nesadarbošanās un sociālo darbinieku apvainošana var radīt iespaidu, ka persona neizprot situāciju.

Ja persona nonāk sociālo dienestu redzeslokā un kopā ar bērnu atgriežas Latvijā, pašvaldība ziņos par to Latvijas kompetentajām iestādēm, kuras iesaistīsies, lai pārliecinātos, vai bērns ir drošībā.

Ja bērns ievietots audžuģimenē un uzsākta tiesvedība par bērna turpmāko aprūpi

Jāinformē Latvijas vēstniecība Londonā (consulate.uk@mfa.gov.lv; darba laikā tālrunis **+44 (0) 20 772 59 212**; ārkārtas situācijās diennakts tālrunis **+371 26337711**) un Latvijas Tieslietu ministrija (tm.kanceleja@tm.gov.lv) par ierosināto tiesvedību; jānorāda savi un bērna dati, kā arī sociālā darbinieka un advokāta kontaktinformācija. **Jāmeklē juridiskā palīdzība pēc iespējas agrīnā lietas stadijā.** Jānosauc sociālajam darbiniekam vairāki ģimenes locekļi vai citas piemērotas personas, kas varētu uzņemt rūpes par bērnu, ja secināts, ka bērnu nevar nodot atpakaļ vecāku aprūpē.

